

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 398/2025-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudítša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **SIMIS s.r.o.**, Mlynská 11, Košice, zastúpeného JUDr. Ing. Monikou Rehákovou, advokátkou, Landererova 8, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 29Cbi/2/2016 a proti postupu Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 2CoKR/44/2017, 3CoKR/11/2022 a 3CoKR/39/2024 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 29Cbi/2/2016 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Košice **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 29Cbi/2/2016 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie v sume **5 000 eur**, ktoré **je** mu Mestský súd Košice **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Košice **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **771,68 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšných častiach ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Uznesením č. k. IV. ÚS 398/2025-20 zo 7. augusta 2025 prijal ústavný súd na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť, ktorou sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 29Cbi/2/2016 a postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 2CoKR/44/2017, 3CoKR/11/2022 a 3CoKR/39/2024. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Zároveň žiada o priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 15 000 eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobca JUDr. Ján Bodnár, správca majetku úpadcu Truck Center Košice s.r.o. (ďalej len „úpadca“), sa žalobou doručenou Okresnému súdu Košice I 25. januára 2016 domáhal vyslovenia neúčinnosti právnych úkonov, t. j. v žalobe špecifikovaných kúpnych zmlúv uzatvorených medzi úpadcom a sťažovateľom, a zaplatenia sumy určenej súdom v prospech všeobecnej podstaty úpadcu a náhrady trov konania.

3. Okresný súd uznesením z 31. augusta 2017 nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktorým zriadil záložné právo v prospech žalobcu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve sťažovateľa, a to na účely zabezpečenia jeho pohľadávky uplatňovanej v napadnutom konaní. Uznesením krajského súdu sp. zn. 2CoKR/44/2017 z 9. januára 2018 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené.

4. Okresný súd rozsudkom z 22. novembra 2019 žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške. Žalobca podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Okresný súd predložil 4. júna 2020 súdny spis na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu, ktorý ho však 20. augusta 2021 vrátil ako predčasne predložený s odôvodnením, že v rozsudku o zamietnutí žaloby súd prvej inštancie opomenul zrušiť zabezpečovacie opatrenie, a to s poukazom na jeho úradnú povinnosť podľa § 335 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Okresný súd doplnčiacim rozsudkom zo 16. septembra 2021 doplnil výrok rozsudku z 22. novembra 2019 o výrok IV, ktorým zrušil zabezpečovacie opatrenie. Žalovaný sa odvolal aj proti doplnčiacemu rozsudku okresného súdu. Okresný súd opätovne predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach 10. marca 2022. Krajský súd uznesením sp. zn. 3CoKR/11/2022 z 30. júna 2023 rozsudok okresného súdu v znení doplnčacieho rozsudku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Mestský súd ako nástupnícky súd okresného súdu v poradí druhým rozsudkom z 28. februára 2024 žalobu zamietol, žalovanému priznal plnú náhradu trov konania a zrušil zabezpečovacie opatrenie z 31. augusta 2017. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie, mestský súd predložil súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní 24. septembra 2024. Odvolacie konanie je na krajskom súde vedené pod sp. zn. 3 CoKR/39/2024, pričom do dňa podania ústavnej sťažnosti nebolo o odvolaní právoplatne rozhodnuté.

6. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v tvrdenom porušení označených práv zbytočnými prietáhmi súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu v napadnutom konaní ako celku, ktorého dĺžku považuje sťažovateľ za neakceptovateľnú. Sťažovateľ zrekapituloval doterajší priebeh napadnutého konania a špecifikoval časové úseky, ktoré sú podľa jeho názoru poznačené zbytočnými prietáhmi zo strany súdu. Sťažovateľ je toho názoru, že napadnuté konanie nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Práve naopak, vec je jednoznačne určiteľná, typová a zodpovedajúca bežnej rozhodovacej agende konkurzných súdov. Správanie sťažovateľa počas celého súdneho konania možno hodnotiť ako zodpovedné, procesne disciplinované a v súlade s požiadavkami zákona.

Sťažovateľ taktiež viackrát podal písomné urgencie, v ktorých poukazoval na prieťahy v konaní a žiadal o urýchlené rozhodnutie vo veci. Podľa názoru sťažovateľa to bol práve neefektívny postup súdov, v dôsledku ktorého malo dôjsť k vzniku zbytočných prieťahov s následkom porušenia jeho označených práv.

II.

Vyjadrenie mestského súdu a vyjadrenie krajského súdu

7. Podpredseda mestského súdu vo svojom vyjadrení zrekapituloval doterajší priebeh napadnutého konania. K sťažnostnej argumentácii sa osobitne nevyjadril.

8. Podpredseda krajského súdu zrekapituloval jednotlivé odvolacie konania. V konaní pod sp. zn. 2CoKR/44/2017 odvolací súd rozhodol v lehote určenej procesnými predpismi (dĺžka odvolacieho konania bola 1 mesiac, pozn.). Pri odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 4CoKR/15/2020 osobitne poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie opomenul v rozhodnutí o zamietnutí žaloby zrušiť zabezpečovacie opatrenie v zmysle § 335 ods. 1 CSP, odvolací súd mu preto vec prísom vrátil ako predčasne predloženú. Odvolacie konanie trvalo 13 mesiacov. Odvolacie konanie vedené pod sp. zn. 3CoKR/11/2022, ktorého predmetom bol prieskum rozsudku súdu prvej inštancie vrátane dopĺňacieho rozsudku, trvalo 16 mesiacov, pričom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Súčasne prebiehajúce odvolacie konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 3CoKR/39/2024, napadlo krajskému súdu 24. septembra 2024. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie v súlade s procesnými predpismi, teda zákonným spôsobom neustálil skutkový stav podstatný pre rozhodnutie vo veci samej, odvolací súd, postupujúc podľa § 385 ods. 1 CSP, na prejednanie odvolania nariadil pojednávanie na 24. september 2025. Ústavnú sťažnosť považuje podpredseda krajského súdu za neopodstatnenú.

9. Ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniam, keďže ich obsah nevedol k pochybnostiam o potrebe vyhovieť ústavnej sťažnosti v jej esenciálnej podstate (porušenie označených práv).

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením ním označených práv podľa ústavy a dohovoru je založená na existencii zbytočných prieťahov v napadnutom konaní, ktoré mali vzniknúť pri nekonaní, resp. neefektívnej činnosti súdov konajúcich v jeho právnej veci.

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až

právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

12. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov účastníkom súdneho konania zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 CSP. V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

14. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov. Zo sťažnostnej argumentácie ani z vyjadrení podpredsedov jednotlivých súdov nevyplývajú žiadne okolnosti, na základe ktorých by bolo možné konaniu priznať osobitný stupeň skutkovej zložitosti.

15. Pri hodnotení správania sťažovateľa ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, z ktorej by akokoľvek vyplynulo, že celková dĺžka napadnutého konania bola negatívne ovplyvnená jeho správaním, resp. procesnými úkonmi.

16. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup konajúcich súdov. Ústavný súd už na úvod konštatuje, že už samotná skutočnosť, že vec nebola právoplatne skončená ani po takmer desiatich rokoch od podania žaloby, nie je zlučiteľná s obsahom práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta vo svojej ústavnej sťažnosti, a je dostačujúca na vyslovenie ich porušenia.

17. Na margo postupu súdu prvého stupňa ústavný súd uvádza, že v ňom identifikoval existenciu zbytočných priet'ahov, ktoré boli spôsobené jeho nečinnosťou, ako aj výraznými prvkami jeho neefektívnej činnosti. Plynulý postup bol dodržaný v úvodnej fáze konania od podania žaloby (25. januára 2016) do 9. januára 2018, keď krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o zabezpečovacom opatrení. Prvé dlhšie obdobie nečinnosti súdu prvého stupňa možno badať od daného momentu, keďže okresný súd nariadil pojednávanie až 16. novembra 2018 (na termín 21. 2. 2019, pozn.), teda po súvislej 11-mesačnej nečinnosti. V roku 2019 sa uskutočnili tri pojednávania (21. 2. 2019, 27. 9. 2019 a 22. 11. 2019), pričom na poslednom z nich bol vyhlásený prvý meritórny rozsudok, proti ktorému podal žalobca 15. januára 2020 odvolanie. Okresný súd predložil súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní 4. júna 2020, avšak krajský súd

mu ho vrátil 20. augusta 2021 ako predčasne predložený, keďže okresný súd opomenul v rozhodnutí o zamietnutí žaloby zrušiť zabezpečovacie opatrenie v zmysle § 335 ods. 1 CSP. Okresný súd po náprave tohto procesného pochybenia opätovne predložil spis krajskému súdu 7. marca 2022, ktorý 30. júna 2023 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia bolo okrem iného porušenie práva na spravodlivý proces nedostatočným odôvodnením rozsudku. Procesné pochybenie okresného súdu spočívajúce v nedodržaní zákonnej povinnosti rozhodnúť o zrušení zabezpečovacieho opatrenia a dôvody kasačného rozhodnutia krajského súdu sú výraznými prvkami neefektívnej činnosti zo strany súdu prvého stupňa majúcimi výrazný vplyv na celkovú dĺžku napadnutého konania s následkom porušenia označených práv sťažovateľa.

18. Po doručení zrušujúceho uznesenia krajského súdu 23. augusta 2023 a následne uskutočnených pojednávaniach 24. novembra 2023 a 28. februára 2024 mestský súd vyhlásil v poradí druhý rozsudok vo veci samej, proti ktorému podal žalobca odvolanie (19. 4. 2024). Mestský súd predložil spis 19. septembra 2024 na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu, ktorý vo veci určil pojednávanie na 24. september 2025.

19. Ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté konanie, ktorého dĺžka ako celku je zjavne neprimeraná, bolo poznamenané nečinnosťou zo strany súdu prvej inštancie a výraznými prvkami jeho neefektívnej činnosti. Súd prvej inštancie (ktorým je aktuálne mestský súd) teda nepostupoval v napadnutom konaní v intenciách čo najrýchlejšieho a efektívneho prerokovania a ukončenia sporu, preto ústavný súd rozhodol, že jeho postupom bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

20. Vzhľadom na to, že konanie dosiaľ nebolo právoplatne skončené, ústavný súd prikázal mestskému súdu, aby konal v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku nálezu).

21. Sťažovateľ označil za porušovateľa svojich práv aj krajský súd. V súvislosti s jeho postupom v označených odvolacích konaniach mu ústavný súd vyčíta, že existenciu procesného pochybenia okresného súdu v podobe nerozhodnutia o zrušení zabezpečovacieho opatrenia zistil až po 13 mesiacoch od predloženia spisu. V okolnostiach veci však len ide o jednorazový prieťah, ktorý samostatne neodôvodňuje vyslovenie porušenia označených práv. Postup krajského súdu v ostatných označených konaniach je súladný s obsahom označených práv. Ústavný súd preto nevyhovел časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom krajského súdu (bod 5 výroku tohto nálezu).

IV.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

22. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva. V posudzovanej veci prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na okolnosti veci (doterajšia dĺžka konania, neefektívny postup porušovateľa) považoval ústavný súd za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur, ktoré mu je mestský súd povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti

tohto nálezu (bod 3 výroku nálezu). V prevyšujúcej časti požadovaného finančného zadost'učinenia ústavný súd ústavnej s'ťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

23. Ústavný súd priznal s'ťažovateľovi náhradu trov konania v sume 771,68 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie ústavnej s'ťažnosti) vykonané v roku 2025 podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2025 v sume 371 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2025 v sume 14,84 eur (podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma trov konania tak predstavuje sumu 771,68 eur. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne s'ťažovateľa (§ 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu